

Argumentasjonsanalyse

Etter å ha arbeidet med dette kapitlet skal du kunne:

- finne standpunkt;
- gjenkjenne argumenter for og imot standpunktet;
- gjenkjenne argumentasjonskjeder;
- gjenkjenne sammensatte argumenter;
- gjenkjenne implisitte argumenter;
- gjenkjenne motargumentasjon;
- representere argumentasjonsstruktur i diagrammer.

2.1 Argumentasjonsstruktur

Å argumentere er mer enn bare å påstå noe. Argumentasjon kjennetegnes av at vi setter påstander i en sammenheng: Noen påstander bruker vi som argumenter for å støtte eller svekke andre påstander. Når vi argumenterer, er det vår oppgave å sørge for at publikum forstår hvordan argumentene våre henger sammen. Og når

vi skal vurdere andres argumentasjon, er vi avhengige av å forstå hvordan deres argumenter henger sammen.

Iblant er det enkelt å oppdage at påstander inngår i en argumentasjon. Når vi leser et avisinnlegg eller ser en partilederdebutt, er vi allerede forberedt på å møte argumenter. Når vi er uenige med noen i en diskusjon, forventer vi at de begrunner sitt syn. Likevel kan det være vanskelig å vite hvordan de ulike påstandene i argumentasjonen er knyttet sammen. Hva argumenterer taleren egentlig for? Hvilke påstander legges frem som argumenter for synspunktet? Og hva er den innbyrdes sammenhengen mellom de ulike påstandene i argumentasjonen?

I et utdrag fra et debattinnlegg skriver Høyre-politikerne Sandra Bruflot og Mathilde Tybring-Gjedde (2021):

«Alle elever er ulike og fortjener undervisning på sitt faglige nivå. Derfor er forsøk med nivådeling i skolen fornuftig. [...] På samme måte som noen barn og ungdommer henger litt etter med brøkregningen, er det noen barn som ligger litt foran. Alle er forskjellige, og alle lærer ulikt. Derfor er det viktig at vi ser hver enkelt elev og kan gi hver enkelt elev utfordringer og undervisning som gjenspeiler deres faglige nivå.

Hvert år går ca. 10 000 elever ut av grunnskolen uten å kunne lese, skrive og regne skikkelig. Samtidig vet vi at det er rundt 90 000 elever i grunnskolen som har stort læringspotensial. Skolen må tilrettelegge like godt for begge disse to elevgruppene. Ulike behov må møtes ulikt.»

Argument, argumentasjon, argumentasjonsstruktur

En argumentasjonsstruktur er sammenhengen mellom argumentene som utgjør argumentasjonen og standpunktet.

Argument er én eller flere påstander som er ment å støtte eller svekke en påstand.